

Nr 21.

Av herr **Möller m. fl.**, angående utökning och effektivisering av yrkesinspektionsverksamheten.

De tvenne senaste decennierna ha medfört en mycket kraftig utveckling av den industriella verksamheten i vårt land. Denna utveckling har icke endast bestått i en kvantitativ ökning av industrianläggningarna, utan också i en hastig utveckling på alla områden av den moderna maskintekniken och ett effektivare utnyttjande av denna i det industriella livet. Som en följd av denna hastiga utveckling har det arbete, som åvilar statens inspektionsmyndigheter, då det gäller att övervaka de lagar och bestämmelser, som reglera exempelvis arbetareskydd, arbetstid m. m., hastigt utökats. Det organ, som sköter denna verksamhet, nämligen yrkesinspektionen, har däremot icke utvecklats i samma raska tempo. Följden av detta har blivit, att övervakningens effektivitet icke hållit jämna steg med utvecklingen på det industriella området. Samtidigt ha de internationella fordringarna på denna inspektion höjts. Redan 1912, när yrkesinspektionen fick den organisation, som den nu har, hade ett flertal andra länder kommit upp till 1-årsfrekvens ifråga om besök å arbetsplatserna. Utvecklingen har sedan gått mycket raskt, främst därför att Internationella arbetsorganisationen genom sin rekommendation drivit fram frågan i de skilda ländernas parlament.

I fredsfördragets trettonde kapitel, artikel 427, punkt 9, heter det, att varje stat skall organisera en yrkesinspektion, som skall omfatta även kvinnor, för att trygga tillämpningen av de lagar och förordningar, som äro gällande för arbetarnas skydd. Inom Internationella arbetsorganisationen har enighet varit rådande om att icke utsätta staterna för något tvång i form av internationella regler angående yrkesinspektionen. Emellertid har Internationella arbetsbyrån, efter hemställan från vissa nybildade stater, som vid upprättandet av sin yrkesinspektion önskade vägledning i anslutning till de erfarenheter, som gjorts i olika länder, utarbetat vissa allmänna riktlinjer för yrkesinspektionen. Dessa utarbetades 1923 och sammanfattades i en rekommendation riktad till samtliga medlemmar av Internationella arbetsorganisationen. Som en minimifordran uppställes i denna rekommendation, att varje företag bör inspekteras minst en gång om året. Som framgår av de svar staterna avgivit till arbetsbyrån, är denna inspektionsstandard genomförd i många länder, och flertalet av de länder, som icke vid denna tidpunkt genomfört en sådan inspektion, meddelade, att de skola göra detta.

Yrkesinspektionen i vårt land kan icke fylla dessa fordringar till följd av bristande tillgång på arbetskraft och i vissa fall ett mindre effektivt utnyttjande av den arbetskraft, som finnes. 1905 års yrkesfarekommitté anför i sitt betänkande av den 9 dec. 1909, att med 12 yrkesinspektörer och lika många underinspektörer skulle det vara möjligt att inspektera varje företag i medeltal vartannat eller vart tredje år. Denna utökning av arbetskrafterna ansågs vara av förhållandena oeftergivligt påkallad. Enligt riksdagens beslut 1912 blev det emellertid endast 9 yrkesinspektörer, 9 assistenter samt 18 underinspektörer. Detta antal har sedan bibehållits och fortfarande måste yrkesinspektionen reda sig med detta fåtal arbetskrafter.

Sedan dess har den kraftiga industriella utveckling skett, som utökat yrkesinspektionens arbetsområde kvantitativt och kvalitativt. Dessutom har år 1919 tillkommit ytterligare tvenne lagar, som inspektionen har att övervaka tillämpningen av, nämligen: Lagen om arbetstidens begränsning och lag om begränsning av tiden för bageri- och konditoriarbete. Detta är en så betydande belastning av de krafter, som stå yrkesinspektionens myndigheter till buds, att det icke kan påräknas, att de fordringar på inspektionsfrekvens, som uppställdes av 1905 års yrkesfarekommitté, ens kan uppfyllas. Av det anförda torde framgå, att det är nödvändigt att åstadkomma en utökning av yrkesinspektionen och ett effektivt tillvaratagande av yrkesinspektörernas och underinspektörernas arbete för inspektionsändamål.

Med stöd av det anförda få vi därför hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära skyndsamt utredning och förslag till en utökning och effektivisering av yrkesinspektionsverksamheten så att 1-årsfrekvens kan uppnås.

Stockholm den 17 januari 1930.

Gustav Möller.

Olof Olsson.

Rickard Sandler.

A. J. Bårg.

Edv. Björnsson.